

دانشگاه علامه طباطبائی

پایان نامه کارشناسی ارشد

رشته علوم قرآن و حدیث

عنوان پایان نامه:

تحلیل واژگانی سه ترجمه انگلیسی قرآن، سوره یوسف(ع)

(شاکر، آربری و محمد اسد)

استاد راهنما:

دکتر سالار منافی اناری

استاد مشاور:

دکتر محمد رضا وصفی

دانشجو:

الهام منگلی کهنویی

پائیز ۱۳۸۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علامه طباطبائی

پایان نامه کارشناسی ارشد

رشته علوم قرآن و حدیث

عنوان پایان نامه:

تحلیل واژگانی سه ترجمه انگلیسی قرآن، سوره یوسف (ع)

(شاکر، آربری و محمد اسد)

استاد راهنما:

دکتر سالار منافی اناری

استاد مشاور:

دکتر محمد رضا وصفی

دانشجو:

الهام منگلی کهنویی

پائیز ۱۳۸۹

تقدیم به :

همه مسلمانانی که با تمام سعی و تلاش خود در صدد فهم قرآن هستند؛

و تقدیم به کسانی که سعی بر این دارند تا پیام قرآن را به همه مردم جهان برسانند.

تشکر و تقدیر

به مثابه حدیث نبوی و بنابر وظیفه اخلاقی و ایمانی بر خود لازم می‌دانم تا از بذل توجه و حسن نظر استاد راهنما جناب آقای دکتر سالار منافی اناری و همچنین استاد مشاور جناب آقای دکتر محمدرضا وصفی که با راهنمایی های خود مرا در تهیه و تنظیم این پایان نامه یاری نمودند، تشکر و قدردانی نمایم.

و از همه عزیزان خصوصاً پدر و مادر و همسر که همواره در تمام لحظات زندگی، مرا یاری نمودند و به نحوی در امور مربوط به این اثر یاری رسان بودند، قدردانی و سپاس دارم و توفیق همگان را از درگاه ایزد منان خواهانم.

چکیده

قرآن کریم تاکنون به زبان های مختلف ترجمه شده است؛ با اینکه متن قرآن با ترجمه های آن قابل مقایسه نیست، ولی ترجمه های قرآن به زبان های مختلف به این دلیل حائز اهمیت است که فهم قرآن و فهم زبان عربی برای همه مردم امکان پذیر نیست و به همین دلیل با ترجمه قرآن است که می توان پیام قرآن را به گوش تمام مردم جهان رساند.

یکی از زبان های رایج دنیا که قرآن کریم بارها به آن زبان ترجمه شده است، زبان انگلیسی می باشد.

در این پژوهش سه ترجمه از میان ترجمه های انگلیسی قرآن، یعنی ترجمه های شاکر، آربری و محمد اسد انتخاب شده و از جهت افزایش، کاهش و تطابق واژگانی با متن اصلی آیات سوره یوسف(ع) مقابله و مورد بررسی قرار گرفته است.

نتایج پژوهش نشان داد که به طور کلی گرایش به افزایش واژگانی در میان مترجمان انگلیسی جهت توضیح مفاهیم قرآنی، بیشتر از تمایل به کاهش واژگانی است. در میان سه ترجمه انگلیسی مورد بررسی، ترجمه محمد اسد بیشترین افزایش واژگانی، ترجمه آربری بیشترین کاهش واژگانی، و ترجمه شاکر بیشترین تطابق واژگانی را داشته است.

کلید واژه ها: ترجمه، افزایش واژگانی، کاهش واژگانی و تطابق واژگانی.

فهرست

صفحه

عنوان

فصل اول

- دبیاچه ۱
- ۱-۱- بیان مسأله ۳
- ۲-۱- سابقه و پیشینه تحقیق ۴
- ۳-۱- سؤال های تحقیق ۴
- ۴-۱- فرضیه ۵
- ۵-۱- اهداف تحقیق ۵
- ۶-۱- تعریف مفاهیم ۶
- ۱-۶-۱- ترجمه ۶
- ۶-۱-۲ و ۳- افزایش و کاهش واژگانی ۶
- ۴-۶-۱- تطابق واژگانی ۷
- ۷-۱- انواع ترجمه ۷
- ۸-۱- اهمیت و ضرورت ترجمه ۸
- ۹-۱- ترجمه های انگلیسی قرآن ۹
- ۱۰-۱- شرح حال مختصری از مترجمان ۱۰
- ۱-۱۰-۱- آرتور جان آربری ۱۰

۱۱-۱-۱۰-۲- محمد اسد.....

۱۲-۱-۱۰-۳- محمد حبیب شاکر.....

۱۲-۱-۱۰-۴- ابوالفضل بهرام پور.....

۱۳-۱-۱۱- مشکلات و تنگناهای تحقیق.....

فصل دوم

تحلیل واژگانی سه ترجمه انگلیسی قرآن، سوره یوسف(ع)

۱۴- (شاکر، آربری و محمد اسد).....

فصل سوم

۱۱۸- نتایج و پیشنهادات برای تحقیقات بیشتر.....

۱۱۸- ۱-۳ نتیجه گیری.....

۱۲۳- ۲-۳ پیشنهاداتی برای تحقیقات بیشتر.....

۱۲۴- کتابنامه.....

فصل اول

دیباچه

الحمد لله الذي انزل الفرقان على عبده ليكون للعالمين نذيراً و الصلوة على من جعله شاهداً و
مبشراً و نذيراً و داعياً الى الله باذنه و سراجاً منيراً و على آله الذين اذهب عنهم الرجس و
طهرهم تطهيراً.

سپاس و ستایش خدای جهانیان راست و درود های او بر پیامبرش رسول خاتم(ص) و تمام
خاندانش.

قرآن، کتاب دینی ما و سرمایه ایمان و راهنمای سعادت دنیا و آخرت است.

قرآن، آینه ای است که سیرت واقعی ما را به ما می نمایاند و میزان دقیقی است که باید
علی الدوام خود را با معیار های آن بسنجیم.

از خدای تعالی می خواهیم که برای ما نوری از انوارش قرار دهد و حق و باطل را با تمام
حقایقشان به ما بشناساند تا همچون کسانی باشیم که نور وجودشان پیشاپیش آنها و در
اطرافشان فروزان است: "نورُهُمْ يَسْعَى بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ بَأْيَمَانِهِمْ" (قرآن، تحریم: ۶۶، ۷).

قرآن دلیلی است که به سوی بهترین سبیل، راه می نماید؛ و آن کتاب تفصیل و جداسازی حق
از باطل است و کتاب بیان است که هر لحظه به تو سعادت می دهد. کتابی است که ظاهری و
باطنی دارد؛ ظاهرش همه حکمت و باطنش همه علم، ظاهرش ظریف و لطیف، و باطنش
بسیار ژرف و عمیق است. عجایب قرآن را نمی توان شمرد، غرائب آن هرگز کهنه نمی شود و
در آن چراغ های هدایت و مناره های حکمت است. (به نقل از طباطبایی، ۱۳۷۴، ص ۱۹)

از آغاز ظهور اسلام، پیامبر اکرم(ص) سعی بر این داشتند تا اسلام جهان گستر شود و همه مردم از فیض آن بهره مند شوند. لذا از همان نخستین سال های صدر اسلام، بر اثر پیروزی ها و فتوحاتی که توسط مسلمانان رخ می داد، به تدریج غربی ها با اسلام و باورهای اسلامی آشنا شدند؛ اما عمده مطالعات و تحقیقات اسلامی که امروزه در غرب شاهد آن هستیم، به دو قرن اخیر برمی گردد که در دانشگاه ها و مراکز پژوهشی ایشان شکل گرفته است. (به نقل از کریمی نیا، ۱۳۸۰، مقدمه ویراستار)

غربی ها اندک زمانی است که به شناخت اسلام پرداخته اند، ولی با این حال نمی توان تمام تحقیقات آنها را نادیده گرفت و خط بطلان بر آنها کشید؛ بلکه باید به مطالعه و بررسی آنها پرداخت. "لزوم شناخت صحیح قرآن پژوهی امروز در غرب وقتی مضاعف می شود که به یاد آوریم عالمان مسلمان در گذشته همواره خود را ملزم به پاسخ گویی به انتقادات و اعتراضات یهود و مسیحیان می دانسته اند. اما این مهم امروزه در کشور ما به رغم توسعه ارتباطات و فراگیری انواع وسائل ارتباط جمعی و تبلیغاتی در جهان بر زمین مانده است." (همانجا). پس باید با گسترش دادن مطالعات خود نسبت به تحقیقات آنها، آماده پاسخ گویی به سؤالات، انتقادات و اعتراضات آنها باشیم. در جهان، زبان های مختلفی وجود دارد و مردم با زبان های گوناگون با یکدیگر سخن می گویند و خداوند نیز این مسأله را به عنوان یکی از آیات و نشانه های خویش ذکر می کند: "وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَاللُّغَاتِكُمْ" (قرآن، روم (۳۰)، ۲۲). وسیله ایجاد ارتباط بین مردمی که زبان های مختلفی دارند، ترجمه می باشد و ترجمه است که مفاهیم و محتوای سخن را از یک زبان به زبان دیگر انتقال می دهد.

قرآن، کتابی است بشارت دهنده و انداز دهنده برای همه مردم: "وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا" (قرآن، سبأ: ۳۴، ۲۸). لذا برخی از افرادی که به زبان خودشان و زبان قرآن (یعنی زبان مبدأ و زبان مقصد) مسلط بوده اند، برای انتقال مفاهیم قرآن به ترجمه قرآن پرداخته اند.

۱-۱- بیان مسأله

قرآن که ارائه دهنده دین کامل است، برای تمام انسان ها می باشد. این کتاب شریف، مایه حیات روحی است و آیات آن، هدایتگر روان انسان هاست: "قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَ كِتَابٌ مُبِينٌ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَ يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَ يَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ" (قرآن، مائده: ۵، ۱۵ و ۱۶). آری، قرآن کتابی است روشنگر که مایه خارج شدن از تاریکی ها و هدایت شدن به سوی نور و راه مستقیم است.

شناخت معانی و مفاهیم قرآن از همان ظهور اسلام شروع شد و هر چقدر بر دامنه فتوحات اسلام افزوده می شد و ملت های مختلف به اسلام روی می آوردند، شور و اشتیاق مردم برای آشنایی با قرآن بیشتر گسترش می یافت.

زیرا بر اساس این دو آیه :

• "ما فَرَطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ" (قرآن، انعام: ۶، ۳۸)

• "وَ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ" (قرآن، نحل: ۱۶، ۸۹)

خداوند از بیان هیچ چیزی در قرآن کوتاهی ننموده است؛ و هر چه که از علوم برای رشد انسان و هدایت او به سوی کمال هستی لازم و ضروری است، ریشه در قرآن دارد.

پیامبر اکرم(ص) بارها ما را به تمسک بر قرآن سفارش کرده است و در حدیث ثقلین فرموده اند: "ای مردم! دو چیز گرانبه و ارزشمند در میان شما به جای گزاردم. اول کتاب خدا که با تمسک شدن بر آن هرگز دیدگانتان نابینا، دلهایتان گمراه، گامهایتان لغزان و دستهایتان قاصر از عمل نخواهد شد؛ به محکمش عمل کنید و به متشابهش ایمان داشته باشید که آن دیگر بازمانده گرانبه و عترت و اهل بیت(ع) من است؛ آن ها را ناروا مگویید که هلاک می شوید. (به نقل از راغب اصفهانی، ۱۳۷۵، ص ۳۱)

برای انتقال مفاهیم قرآن به افرادی که عالم به زبان عربی نیستند، به افراد متخصصی احتیاج است که به ترجمه قرآن پردازند؛ لذا ترجمه قرآن به زبان های مختلف، برای آشنایی مردم جهان با مفاهیم قرآن بسیار حائز اهمیت است.

زبان انگلیسی، یکی از زبان های رایج دنیاست که قرآن بارها به آن زبان ترجمه شده است و ما در این پژوهش قصد داریم افزایش، کاهش و تطابق واژگانی را در سه ترجمه انگلیسی قرآن (شاکر، آربری و محمد اسد) مورد بررسی قرار دهیم.

۱-۲- سابقه و پیشینه تحقیق:

تا به حال ترجمه های انگلیسی قرآن از جنبه های مختلف مورد بحث و بررسی قرار گرفته اند؛ از جمله پایان نامه مریم فرخی با موضوع بررسی تعدیل های ساختاری و معنایی در ترجمه های انگلیسی قرآن کریم (سوره ۳۶).

در این تحقیق سه ترجمه انگلیسی قرآن (سوره یوسف) از جنبه واژگانی مورد تحلیل قرار می گیرد و افزایش، کاهش و تطابق واژگانی در آنها بررسی می شود.

۱-۳- سؤال های تحقیق:

۱. آیا مترجمین در ترجمه انگلیسی قرآن، واژگان ترجمه را افزایش می دهند یا کاهش؟
۲. در میان سه مترجم مورد مطالعه، کدام یک افزایش واژگانی بیشتر و کدام یک کاهش واژگانی بیشتری دارند؟

۱-۴- فرضیه:

در میان مترجمان انگلیسی قرآن، تمایل به افزایش واژگانی بیشتر از کاهش واژگانی است.

۱-۵- اهداف تحقیق:

۱. بررسی افزایش یا کاهش واژگانی در سه ترجمه انگلیسی قرآن (سوره یوسف) در مقایسه با متن اصلی عربی.
۲. آشنا ساختن دانشجویان دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد با تحلیل واژگانی این سه ترجمه در سوره مبارکه یوسف(ع).

۱-۶- تعریف مفاهیم:

۱-۶-۱- ترجمه

"ترجمة" مصدر فعل رباعی و به معنای تبیین و توضیح است؛ از این رو نوشته هایی که شرح حال رجال را بیان می کند، کتب تراجم می نامند و شرح حال هر یک از رجال را ترجمه او می گویند (معرفت، ۱۳۷۹، ص ۱۱۲). در "المنجد" آمده است: "تراجم، شرح حال و بیان زندگانی و اخلاق و گفتار و کردار کسی است." (معلوف، ۱۳۸۰، ص ۱۲۸). و نیز در این کتاب آمده است: "تَرْجَمَ يُتَرْجَمُ تَرْجَمَةً الْكَلَامُ: سخن را ترجمه کرد، گفتار را دوبله کرد." (همانجا). نتیجه می تواند این باشد که در ترجمه تعدد زبان شرط است؛ و در نهایت می توان گفت ترجمه، برگرداندن سخن از زبانی به زبان دیگر است.

منظور از ترجمه در اصطلاح و در عرف، انتقال معنی کلام از زبانی به زبان دیگر است؛ با توجه به این که جمیع معانی و مقاصد منظور در اصل متن را متضمن باشد. البته با علم به این که نقل عین کلام از زبانی به زبان دیگر میسر نیست. (سلماسی زاده، ۱۳۴۲، ص ۳)

۱-۶-۲ و ۳- افزایش و کاهش واژگانی

یکی از اصول مسلمی که برای ترجمه مطرح گردیده است، این است که مترجم باید در برگرداندن پیام از زبان مبدأ به زبان مقصد، برابر های صحیح و دقیقی انتخاب نماید تا بتواند دقایق و ظرایف معنا را منتقل نماید. بدون تردید در این فرآیند، دگرگونی های فراوانی میان زبان مبدأ و زبان مقصد صورت می گیرد که افزایش و کاهش واژگانی از آن جمله هستند. (سهیلی، ۱۳۶۶، ص ۱۵)

به عنوان نمونه، معادل ترکیب **washing machine** در زبان فارسی "ماشین لباس شویی" می باشد که نسبت به معادل انگلیسی این ترکیب، یک واژه اضافه دارد و آن، واژه "لباس" هست که در معادل انگلیسی آن ذکر نشده است؛ این نمونه ای از افزایش واژگانی

می باشد. لذا می توان گفت افزایش واژگانی به این معناست که تعداد واژه های متن ترجمه شده، بیشتر از واژه های متن اصلی باشد.

انتخاب معادل های دقیق برای کلمات، گاهی مستلزم کاهش عناصر زبانی است که از آن جمله می توان ترکیب **walking stick** را از زبان انگلیسی مثال آورد که معادل آن در زبان فارسی با کاهش صورت می گیرد و به صورت یک واژه مستقل و ساده یعنی "عصا" آورده می شود. (همانجا، ص ۱۶)

بنابر این شاهد مثال، کاهش واژگانی به این معناست که تعداد واژه ها در متن ترجمه شده، کمتر از متن اصلی باشد.

۱-۶-۴- تطابق واژگانی نیز به این معناست که تعداد واژه های متن ترجمه شده، مطابق با واژه های متن اصلی باشد.

۱-۷- انواع ترجمه

۱- ترجمه تحت اللفظی: در این نوع از ترجمه، مترجم هر کلمه از زبان مبدأ را با کلمه ای از زبان مقصد معادل سازی می کند. همان طور که در تفسیر و مفسران آمده که در ترجمه تحت اللفظی، مترجم به جای هر کلمه از زبان مبدأ، کلمه ای از زبان مقصد را جایگزین می کند. البته این نوع ترجمه، زیبایی سخن و جذابیت آن را نمی تواند منتقل کند. (معرفت، ۱۳۷۹، ص ۱۱۳)

۲- ترجمه آزاد: در این روش، مترجم خود را محدود به تطابق لفظی نمی کند و تمام سعی مترجم بر این نیست که برای هر کلمه در زبان مبدأ، کلمه ای در زبان مقصد بیان کند؛ بلکه سعی می کند عبارات را طوری معادل سازی کند که مفهوم کاملاً در

زبان مقصد منتقل شود. و به عبارتی دیگر، مترجم معنایی را از قالبی به قالب دیگر می ریزد تا معنای مقصود کاملاً ادا شود. (همانجا، ص ۱۱۴)

۳- ترجمه تفسیری: در این نوع از ترجمه، مترجم به غیر از معادل سازی کلمات، توضیحاتی را راجع به همان مطلب به ترجمه خود می افزاید. به نحوی که در تفسیر و مفسران آمده است: "مترجم به شرح و بسط مطالب می پردازد منتها به زبان دیگر غیر از زبان اصل؛ مانند تفاسیر قرآن." (همانجا، ص ۱۱۵)

طبق نظر آیه الله معرفت، ترجمه تحت اللفظی نارسا ترین اسلوب است. ترجمه تفسیری محض نیز از حد ترجمه بیرون است و ترجمه خوبی تلقی نمی شود؛ بنابراین ترجمه آزاد ترجمه مرغوب و مطلوبی خواهد بود. (همانجا)

۱-۸- اهمیت و ضرورت ترجمه

ترجمه قرآن به دیگر زبان ها به منظور آشنا کردن ملت های بیگانه از زبان عرب با حقایق و معارف قرآنی، یکی از ضرورت های تبلیغی به شمار می رود. زیرا می بایست با مردم هر قومی با زبان خودشان سخن گفت، مخصوصاً که قرآن کتاب آسمانی دینی است که همه ملل جهان را به اسلام دعوت می کند و اختصاص به ملت عرب ندارد. (همانجا، ص ۱۱۷)

قرآن، بیانی است برای همه مردم و مایه هدایت و اندرزی است برای پرهیزکاران: " هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَ هُدًى وَ مَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ " (قرآن، آل عمران: ۳، ۱۳۸). لذا این امر ایجاب می کند که مردم آن را بفهمند تا بتوانند به آن عمل کنند و هدایت شوند. فهم قرآن مستلزم مقدماتی است که رسیدن به آنها برای همه میسر نیست و مهم ترین مطلب، تسلط به زبان عربی است؛ زیرا که قرآن به زبان عربی نازل شده است: "أَنَا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا" (قرآن، یوسف: ۱۲، ۲).

بنابر دلایلی، همه مردم قادر به یادگیری زبان عربی و تسلط بر آن زبان نیستند تا بتوانند مضامین قرآن را بفهمند، لذا ترجمه قرآن ضرورت دارد. از سویی دیگر، مطالب ارزشمند قرآن

باید در تمام جهان منتشر شود و به همه ابلاغ گردد و این میسر نمی شود مگر با ترجمه قرآن به زبان های مختلف جهان.

۱-۹- ترجمه های انگلیسی قرآن کریم

در سال ۱۹۰۵ برای اولین بار یک مترجم مسلمان به نام دکتر محمد عبدالحکیم خان ترجمه انگلیسی خود از قرآن کریم را به چاپ رساند.

به دنبال وی، ترجمه های زیادی از قرآن کریم به زبان انگلیسی در نقاط مختلف جهان منتشر شد که هاشم امیرعلی اسامی این مترجمین و سال انتشار ترجمه آنها را در صفحه ۲۰ ترجمه انگلیسی خود از قرآن به شرح زیر آورده است:

1. Mirza Abul Fazl 1910
2. Muhammad Ali 1917
3. Ghulam Sarwar 1929
4. M. Pickthall 1930
5. Abdullah Yusuf Ali 1934
6. Richard Bell 1937
7. A.J. Arberry 1955
8. Sher Ali 1955
9. N.J. Dawood 1956
10. Abdul Majid Daryabadi 1957
11. Mir Ahmad Ali 1954
12. Seyed Abdul Lateef 1960
13. Zafarulla Khan 1971
14. Hashim Amir Ali 1974

(به نقل از منافی، ۱۳۶۶، ص ۳۷)

در این پژوهش از میان ترجمه های قرآن، سه ترجمه شاکر، آربری و محمد اسد انتخاب شده است که ان شاء الله قصد بر این است که این سه ترجمه در سوره مبارکه یوسف (ع) از جهت افزایش، کاهش و تطابق واژگانی مورد تحلیل و بررسی قرار گیرند.

۱-۱۰-۱- شرح حال مختصری از مترجمان:

۱-۱۰-۱- آرتور جان آربری

آرتور جان آربری، تولد (۱۹۰۵-۱۹۶۹) خاورشناس انگلیسی در ۱۲ مه ۱۹۰۵ در خانواده‌ای کارگری در بندر پورتسموث متولد شد. پدرش افسر جزء نیروی دریایی بود. از ۱۲ سالگی در پی کسب معاش به کار پرداخت و در همان حال به مدرسه متوسطه راه یافت. به مطالعه یونانی و لاتین علاقه بیش‌تری نشان داد و پیش از ورود به دانشگاه این دو زبان را به خوبی فراگرفت و اغلب آثار کلاسیک را به زبان اصلی مطالعه کرد. در ۱۹۲۴ به کالج پمبروک یکی از مدارس هجده‌گانه دانشگاه کمبریج وارد شد و ۳ سال بعد موفق به اخذ درجه لیسانس در زبانهای باستانی گردید. پس از آن با استفاده از کمک‌هزینه اوقاف ادوارد براون به تحصیل زبانهای فارسی و عربی در همان کالج پرداخت. در مدت ۲ سال دوره زبان و ادبیات عرب را به پایان رساند. عربی را نزد رینولد نیکلسون و فارسی را نزد پروفیسور لوی فراگرفت. پس از دریافت دومین گواهینامه لیسانس، به تحقیق در ادبیات عرب و ترجمه موافق اثر نسفیری پرداخت. کالج پمبروک در ۱۹۳۱ او را به عنوان محقق وابسته به عضویت پذیرفت و جایزه اول براون را به وی داد. آربری به هزینه این کالج به قاهره رفت تا در آنجا به تحقیق و مطالعه بپردازد. پس از آن از فلسطین، لبنان و سوریه دیدن کرد. بعد به انگلستان برگشت و باز به مصر رفت و در دانشگاه قاهره به سمت استادی و ریاست گروه زبانهای کلاسیک (یونانی و لاتین) منصوب شد (۱۹۳۲-۱۹۳۴). در ۱۹۳۴ بار دیگر به انگلستان بازگشت و مدت ۲ سال به عنوان کتابدار در کتابخانه وزارت هندوستان در لندن به کار پرداخت. پس از شروع جنگ جهانی دوم در سال ۱۹۳۹ به وزارت اطلاعات منتقل شد و در طول جنگ رساله‌هایی در باره کشورهای خاورمیانه و خاورشناسی نیز منتشر کرد.

آرتور آربری در ۱۹۴۴ پس از کناره‌گیری مینورسکی از استادی زبان فارسی دانشگاه لندن، به جای او انتخاب شد. دو سال بعد به مقام استادی رشته عربی و ریاست بخش مطالعات خاورمیانه در دانشگاه لندن ارتقا یافت. در ۱۹۴۷ پس از استعفای استوری، کرسی استادی زبان عربی در کمبریج یعنی همان کرسی ای که قبلاً ادوارد براون و رینولد نیکلسون شاغل بودند به او واگذار شد و تا پایان عمر در کمبریج ماند. بر اثر مساعی وی در کمبریج کرسی مستقلی

برای تدریس زبان و ادبیات فارسی ایجاد گردید. او عضو فرهنگستان و عضو وابسته فرهنگستان ایران و مصر و مجمع علمی دمشق و نایب رئیس کمیته ترجمه یونسکو بود. در ۱۹۴۸ انجمن خاورشناسان بریتانیا را تشکیل داد. آثار وی از نظر تنوع و تعدد و نیز جامعیت آرایه‌ای که عرضه می‌کند، و نیز به سبب نثر روان و بیان ساده و شاعرانه‌ای که در نگارش یا ترجمه به کار می‌برد، از شهرت فراوانی برخوردار است. ترجمه وی از قرآن مجید از مشهورترین ترجمه‌های انگلیسی قرآن به شمار می‌آید. آربری نویسنده‌ای پرکار بود و آثار ارزنده فراوانی از تحقیق و تصحیح و ترجمه به صورت کتاب و مقاله به انگلیسی و فارسی از وی به جا مانده است؛ از جمله ترجمه پنجاه غزل از حافظ، دویست غزل از دیوان شمس، فیه مافیه (جلال‌الدین مولوی)، معلقات سبع، فهرست کتب خطی ایرانی کتابخانه هند، فهرست کتب خطی عربی کتابخانه هند، اسلام امروز، سرودهای ایرانی، قرآن مقدس، میراث ایران، حق و انقلاب در اسلام. (آربری <http://fa.wikipedia.org/wiki/>)

۱-۱۰-۲- محمد اسد

محمد اسد (لئوپالد ویسز)، (۱۹۰۰-۱۹۹۲) اتریشی یهودی که مسلمان شد، در قرن ۲۰ روزنامه نگار، نویسنده، کارشناس اجتماعی، زبان شناس، متفکر، مترجم و محقق بود. وی یکی از بانفوذترین مسلمانان اروپایی در قرن ۲۰ بشمار می‌آمد.

در سال ۱۹۴۷، جمهوری تازه تاسیس مسلمانان پاکستان به وی تبعیت پاکستانی داد و برای ریاست سازمان نوسازی اسلامی منصوب کرد، که نظریاتی در مورد پیش نویسی اولین قانون اساسی پاکستان داد. در سال ۱۹۴۹ به ریاست وزارت امور خارجه پاکستان در بخش خاورمیانه درآمد و در سال ۱۹۵۲ وزارت تام‌الاختیار پاکستان در ملل متحد نیویورک را در دست گرفت. از وی آثاری به جا مانده است که می‌توان به مهمترین آنها که همان ترجمه وی هست، اشاره کرد که این اثر را پیام قرآن نامیده است. از دیگر آثار وی، جاده کعبه است که شامل زندگی نامه وی تا سن ۳۲ سالگی می‌باشد؛ از جمله مسلمان شدن و سفر به مکه.

(http://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad_Asad)